

Statens legemiddelverk
Postboks 63 Kalbakken
0901 OSLO

Deres ref.
15-03022-7

Vår ref.
15/87 - 2

Dato:
21.04.2015

Høring om å ta legemiddel (latanoprost øyedråper) ut av byttelista

Vi viser til brev av 17.03.2015 med forslag om å ta latanoprost ut av byttelista og e-post med svar på oppklarende spørsmål av 16. april.

Apotekforeningen mener de hensyn som skal ivaretas med forslaget, kan ivaretas like godt eller bedre uten å fjerne latanoprost fra byttelista.

Dersom man fjerner latanoprost fra byttelista og legen forskriver latanoprost, kan pasienten få generika, selv om pasienten tidligere har reservert seg mot bytte og valgt Xalatan. I praksis kan fjerning av latanoprost fra byttelista være et de facto bytte for disse pasientene. De vil få generika fremfor originalen.

Det samme skjer i tilfeller hvor leger forskriver originalen, hvor pasienter alltid har akseptert bytte til latanoprost. Fjerning fra byttelista vil også for disse medføre et de facto bytte av merke. De vil nå få Xalatan der de tidligere har fått generisk latanoprost.

I begge tilfeller beskrevet over, får kunden et produkt med andre oppbevaringsbetingelser enn de tidligere har hatt – hvilket er det Legemiddelverket ønsker å unngå med sitt forslag. Man kan da få flere tilfeller hvor produktene blir oppbevart feil fordi pasientene får et annet produkt enn det de er kjent med og tror at de kan oppbevares på samme måte.

Høringsnotatet omtaler ikke den negative effekten på konkurransen mellom leverandørene. Selv om maksimalpriser ikke berøres av tiltaket, vil den svekkede konkurransen stimulere til økte GIP-er og AIP-er. Den negative konkurranseeffekten blir enda sterkere dersom man ikke skal kunne bytte mellom direkte- og parallellimporterte alternativer. Bortfall av byttbarhet reduserer muligheten for at produkter selges til under maksimalpris. Tiltaket kommer derfor i konflikt med målsettingen om lavest mulig pris.

Tiltaket stimulerer andre leverandører til å endre sine produkter marginalt for å kvitte seg med generisk konkurranse.

Hvis denne saken gir presedensvirkning, stimuleres andre originalprodukter innenfor trinnprissystemet til også å gjøre justeringer slik at oppbevaringsbetingelsene (eller andre forhold) i SPC-en endres, og derigjennom sørger for at virkestoffet må tas ut av trinnprissystemet, hvilket svekker leverandørkonkurransen og gir staten økte utgifter. Selv om trinnpris er lik maksimalpris for latanoprost, og fjerning fra byttelista og trinnprissystemet ser ut til å kunne skje uten utgiftsøkning for staten, må man ha i betraktning at maksimalpris for de fleste trinnprisvirkestoffer er høyere enn trinnprisen. Presedens kan medføre opptil flerdobling av prisene på noen av disse.

Dersom man velger å fjerne også parallellimporterte alternativer fra byttelista, risikere man ikke bare å komme i konflikt med EØS-avtalen. Man risikerer også økte utgifter til andre legemidler gjennom presedensvirkning. Et slikt tiltak vil ramme alle virkestoffer, ikke bare latanoprost. Det vil derfor kunne ha stor økonomisk betydning. Parallellimport utgjør rundt 400 – 600 mill. kroner pr år. Folketrygden refunderer parallellimporterte legemidler for 300 – 400 mill. kroner pr år.

En mulig løsning her er at apoteket stiller krav til leverandør om at parallellimporterte produkter skal ha samme oppbevaringskrav som originalen.

Konklusjon

Apotekforeningen mener de hensyn Legemiddelverket vil ivareta ved å fjerne latanoprost fra byttelista, kan nås med færre utilsiktede virkninger enn foreliggende forslag. Med den begrunnelsen som er anført, er tiltaket til dels kontraproduktivt, da eksklusjon fra byttelista paradoksalt nok vil medføre byttetvang for en del kunder.

Apotekforeningen ber Legemiddelverket vurdere løsninger der virkestoffet fortsatt er byttbart, men at det stilles særskilte krav til byttet, som f.eks. at apoteket må gi nærmere spesifisert informasjon om oppbevaringsvilkår når bytte foretas. Apotekforeningen stiller gjerne opp på møte for å diskutere ulike løsninger der latanoprost fortsatt står på byttelista.

Med vennlig hilsen
for APOTEKFORENINGEN

Oddbjørn Tysnes
direktør Næringspolitikk

Jon Andersen
seniorrådgiver